

KYRKJEBLAD

FOR
DAVIK

Nr. 114

Kjem ut
kvar måned

Februar 1940

Utgjevar og redaktør:
Prost Slaattelid
Davik

11. Årg.

Den finske nasjonalsang.

Vårt land, vårt land, vårt fosterland!
Ljud högt, o dyra ord!
Ei lyfts en höid mot himlens rand,
ei sänks en dal, ei sköljs en strand
mer älskad än vår bygd i Nord,
än våra fäders jord.

Vårt land är fattigt, skall så bli
för den som guld begär,
en främling far oss stolt förbi,
men detta landet älska vi.
För oss med moar, fjäll och skär
ett guddland dock det är.

Vi älska våra strömmars brus
och våra bäckars språng,
den mörka skogens dystra sus,
vår stjärnennatt, vårt sommarljus,
alt, alt hvad här som syn, som säng
vårt hjärta rört engång.

O land, du tusen sjöars land,
där säng och trohet bygt,
där livets haf oss gett en strand,
vår forntids land, vår framtids land,
var för din fattigdom ei skygt,
var fritt, var gladt, var trygt!

Din blomning, slutan än i knopp,
skal mogna ur sitt tvång;
se, ur vår kärlek skal gå opp
ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp,
och högre klinga skall engång
vår fosterländske säng.

J. L. Runeberg.

Syndserkjennelse og syndsølelse.

For en tid siden leste jeg i et kristelig blad en uttalelse som lød slik omtrent:

Folk i våre dager vil så gjerne føle Guds nåde, mens de nøier sig med å tro at de er syndere. Når det står rett til, forholder det sig omvendt. Da føler man synden, men nøier sig med å tro nåden.

At Guds nåde vil troes, og at det er tem-

melig likegyldig hvor meget den føles. er jeg viss på er bibelsk rett. Skriften taler aldri om at nogen slags følelsemessig »oplevelse« av Guds nåde er betingelsen for å tore tro sig frelst. Nei, den som gir sig Gud i vold for Kristi skyld og i tillit til det som ordet lover, han er et frikjent Guds barn, samme hvad hans eget hjerte dømmer om tingen.

Derimot er det en farlig veiledning som gis, når det sies at *synden skal føles*. For dermed er adgangen til frelsen likevel gjort avhengig av følelsen på en måte som ikke har Guds ord for sig.

Visstnok kunde vi gjerne ønske oss mer av den syndsfølelsen og anfektelsen som vi møter både hos bibelens persontr og i menighetens senere liv. Det vidner ikke om stor dybde i Guds-forholdet når vi ikke kjenner mer til smerten over synden enn vi gjør. Hadde vi rikere erfaring der, så blev også frelsen større og saligere.

Men å gjøre en viss grad av syndsfølelse til *betingelse* for Guds tilgivelse, det er falsk forkynnelse. Ikke ett sted finner jeg i bibelen som taler om at synden må føles sånn og sånn før jeg tør tilegne mig nåden. Der er alltid bare tale om *syndserkjennelse*. Det vil si en ærlig og nøktern innrømmelse av at jeg har syndet, og at denne min synd gjør mig skyldig til død og dom (f. eks. 1. Joh. 1, 9).

Det er blitt sagt at hvis et menneske virkelig erkjenner sin synd og fortapthet slik, da kan det heller ikke annet enn føle hvor forferdelig det er å falle i den levende Guds hender. Men livet selv forteller at denne teorien ikke stemmer, men at opriktig syndserkjennelse kan være tilstede uten at følelsen gjør sig synderlig gjeldende.

En av grunnene til dette ligger i at vi er så forskjellige av gemytt. Særlig begår man

ofte en stor feil ved å kreve at almindelige små hverdagsmennesker skal eie de samme mektige følelses-oplevelser som vi møter hos en Paulus, en Luther o. s. v.

Og dernæst er oplevelsens dybde og inderlighet en gave fra Gud, som han overhodet hverken **kan eller vil gi til alle til samme tid og på samme måte.** Han ønsker nu en gang at vi i hele vårt forhold til ham skal lære å leve i tro, ikke i beskuelse. (2. Kor. 5, 7).

Derfor skal det sies uttrykkelig til den som av Guds Ånd er overbevist om sin synd, men ennå ikke vil eller tør gi sig over til Gud, fordi han ikke *føler* sig syndig nok: Du *behøver* ikke vente et øieblikk med å tillegne dig Guds nåde. For Gud ser ikke efter intensiteten eller temperaturen i din synderkjennelse, men bare efter opriktigheten i den. Og du *må* ikke vente med å overgi dig. For det er meget sannsynlig at du slett ikke får mer av syndsfølelse før du er gått til ham med det du *har*.

Men da tror jeg nok også den skal vokse. For både erkjennelsen og følelsen av synd kommer — ikke ved ørkesløs venting eller ved forsøk på å presse den frem selv, men ved å komme Gud så nær at du får både se og kjenne dig selv i hans lys.

Ingen av oss har erfaret synden som den virkelig er ennå. Også på det punkt må vi vokse. Men den veksten skjer ikke ved å sitte og *føle*, men ved å *bekjenne* og ved å *lyde* så langt som vi er oplyst.

Rektor J. Smemo i «N. Misjonstid.»

Opstandelsens kraft.

Den kjente danske prest A. Fibiger fortæller følgende i en av sine bøker: Det var gjennom dødens gru at Jesu opstandelseskraft første gang nådde *mitt hjerte*. Det ligger nu mange år tilbake. Jeg var den gang ung student. En fetter av mig omtrent jevnaldrende blev syk. Han var min gode venn, og på hans fars gård i Skåne hadde vi lekt og tumlet sammen i all slags sport og lek og mangt og meget hadde vi drøftet og delt ikke minst når vi lå i våre senger om kveldene og alt var så stille. Men nu var han alvorlig syk og skulde dø. Jeg gikk av og til inn på klinikken og besøkte ham for vennskaps

skyld og for skams skyld. For, opriktig talt, jeg holdt ikke av å være der. Sykeværelsets alvor og dødens redsel knuget mig. Jeg var, skjønt jeg studerte teologi, ennå ikke noget omvendt menneske og eiet derfor ingen trøst for mig selv og ingen lægedom **for ham å sette op mot døden.** Og jeg husker ennå hvor jeg sprang ned trappene i lange sett og befriet ilte ut i solskinet på Hauserplass og lot alt det uhyggelige bli bak mig deroppe.

Men så døde han — nettop på sin 20 års fødselsdag, og så kom begravelsesdagen der over i Skåne. Kisten stod midt i havestuen der hvor vi så ofte hadde danset og tatt livet og tunlet. Så steg onkel frem og talte. Og det blev jo, som naturlig var, fullt av savn og sorg. Min fetter var tilmed eneste sønn. Og så bar gårdens folk kisten til den nærliggende kirke.

En annen fetter, som også var student, og jeg gikk foran kisten. Veien førte oss gjennom haven. Det var sist i mai, frukttrærne stod i blomst, solen skinnende, biene summet, fuglene sang og luften var full av grøde. Alt åndet livsmot og livsfrodighet. Og her gikk jeg selv ung og frisk med hjertet bankende i forårets livsglede. Men — »fra kirketårnet det ringet til lig, helt sørgelig monne det klinge«. Tonene dirret og klaget i den solfylte luft og her — like bak mig — i kisten lå Johan, stiv og kald og død. Det gyste i mig. Min sjel følte en lammende redsel. Jeg så mig om og speidet efter liv og livets seierstegn over døden — alle disse blomster vilde jo visne, all denne frodighet vilde jo dø, alle disse mennesker segne, — var der da ingen lægedom, var der da ingen seier. Var døden virkelig den sterkeste? — Var det han, knokkemannen, der — som på Max Klingers radering: »Døden som brolegger« — stolpret henover og dunket alle disse menneskehoder med sin broleggerjomfru, ubønhørlig, uimotståelig, en efter en? —

Vi kom inn på kirkegården. Der stod skolebarna. De hadde alle kjent Johan og ønsket å hilse ham med et farvel. De sang en liten svensk, vemodig sang med en blot klagende melodi: »Mitt lif er en våg (bølge), som röras en tid, i svallande tåg, i storm och i strid«, — akk, atter den samme hjelpe-

løshet overfor døden — en bølge som reiser sig, bruser, faller hen og glattes ut — akk, var der da ingen balsam, ingen lægedom? Skulde vi da viskes ut og forgå som bølgene i havet?

Men så kom vi inn i kirken. Og aldri glemmer jeg, da den svenske prest, en troende mann, trådte frem ved Johans kiste. Han løftet sin hånd, og det første han sa på sitt herlige malmfylte upplandske mål var dette: »Jag er uppståndelsen och lifvet, och hvarje den som tror på mig, om han än dör, skal han dock lefva!»

Det var som en blendende lysstråle seierrikt skar gjennom mørket, splittet tåken og bragte lys til mitt arme forsmektete hjerte. Det var Kristi opstandelses kraft som her for første gang møtte mig. Og som den tørstige hjort drikker det rinnende vann, slik drakk min sjel hans opstandelses seiers ord.

Våre døde.

15. des.: Johan Martinsson Tømmerstøl, e. kårman, f. 1880, hjernesjukdom.
17. des.: Mons Andersson Strand, Bryggja, g. arb., f. 1860 i Olden, hjertesjukdom.
21. des.: Jakob Hansson Bakke, ug. fiskar, f. 1860, alderdom.
27. des.: Marte Jørgensdtr. Berstad, kårnkje; f. 1851 på Åse; alderdom.
3. jan.: Jorgine Hausdtr. Sigdestad, kona til Kristen M. Sigdestad; f. 1875 på Myklebust; svindsott.
7. jan.: Alfred Sakariasson Furenes, Berle; g. gbr.; f. 1893 i Hestevik; hjernesjukdom.
7. jan.: Marie Pedersdtr. Reksnes; ug. tenar; f. 1863; alderdom.
13. jan.: Karoline Hansdtr. Berle, kona til Isak P. Berle; f. 1876 i Hessevågbacke; tuberkulose.

**Du som myrkers makter batt,
Jesus, lys i daudens natt!**

Notisar.

Døypte: 1. jan. Berit Oddfrid, f. 26. nov. av f. Sverre Bergesson Humborstad og k. Edit (f. Jensen). — 7. jan. Kåre Egil, f. 18. okt. av f. Kristen Mikkelsen Berglund og k. Agnes Kristiansdtr. (f. Heggelund). — 14. jan. Mindor, f. 23. sept. av f. Anfinn Larsson Lågeide og k. Oline Nilsdtr. (f. Klubben).

Doypenamn: I 1939 vart døypte 50 born frå Davik. — Av dei fekk 33 norske namn: Jon, Sverre, Oddvar, Jostein, Per, Bjarne, Egil, Kjell, Hjalmar, Odd, Rolv, Olav, Leif, Dagmund, Kare, Arne, Dagfrid, Hilda, Randi (= Ragna-

did), Signe (= Signy), Oddny, Reidunn, Inga, Solbjørg, Jofrid, Olaug, Rønnaug (= Rannveig), Målfrid, Magnhild, Kari, Torlaug. — 17 fekk utanlandske namn: Lars (av latinsk Laurentius), Nils (av gresk Nikolaos), Hans (tysk form av det gresk-jødiske Johannes), Johannes (gresk-jødisk), Bern (av tysk Bernhard), Anders (av gresk Andreas), Jenny (engelsk av jødisk Johanna), Anna (gresk-jødisk), Mary (engelsk av gresk-jødisk Maria), Maria (gresk-jødisk), Karen (av gresk Katarina), Anne (av Anna), Olina, Kristina (latinsk), Kristofer (gresk), Lilly (engelsk), Nelly (engelsk), Ester (jødisk).

Kyrkjeleg statistikk for 1939.

	Davik.	Rugsund.	Ålfot.	Ialt.
Levande fødde	18	23	3	44
Fødde utanf. prestegj.	7	5	2	14
Døypte	12	25	4	41
Konfirmera	4	46	4	54
Vigde i Davik	3	9	2	14
Vigde andre stader ...	5	9	0	14
Jordfesta	12	19	2	33
Altargjester	439	524	65	1028

Ved ofringar og kollektar i 1939 kom inn: I Davik kr. 307.76; i Rugsund kr. 379.40; i Ålfot kr. 82.70. Tils. 769.86.

Ofringar: Davik 1. joledag til prostihjelpepresten kr. 60.25. — Rugsund 2. joledag til sjukerøkta 29.25. — Ålfot 31. des. til sjukerøkta 23.18. — Totland 1. jan. til prostihjelpeprest 23.85.

Ålfot sokneråd har valt oppatt til formann klokkar Bruland, til nestformann lærar R. Førde. Det vart fastsett ofringar i 1940 til heidningmisjonen, prostihjelpepresten og sjømannsmisjonen.

Basarar: Levdal 28. des. til Finnlands Raude Kross 76 kr. — Davik 27. des. til Finnlandshjelpa 210. — Isane 1. nov. til Santalmisjonen 100. — Levdal 13. jan. ved Levdal og Haus krinsar kr. 305.40 som skal brukast til ljosestakar til Kjølisdal kapell. — Haus i jola til Finnland 121 kr. — Haus 2. jan. til redningssaka 95 kr. — Til Finnland vart i Levdal gjeve varer til eit verd av 175 kr. og i Haus 125 kr.

Nytestamente kan dei som har lita råd få gratis hjå soknepresten.

Legat i Davik. Gregorius Kjøllesdals legat er til hjelp for folk i Davik sokn som misser kryter og har vanskeleg for å få seg noko i staden. —

Amalie Eides legat er til hjelp i same slags tilfelle, men er for folk frå heile prestegjeldet.

Arne Daviknes's legat er til hjelp for sjuke i Davik sokn.

Dåpsattestar o. l. som ein skal få hjå soknepresten, kostar 1 kr. + porto. Tingar ein dei skriftleg, så bør ein senda kr. 1.20 i frimerke med det same, så slepp ein å leggja ut porto meir enn ein gong.

Hugs på! Barnefødsel må meldast til soknepresten innan ein månad etter at barnet er fødd. Det er etter lova straffbart å forspåna det. — Dødsfall må meldast straks til lensmannen. —

Lysing ma ein få ordna minst 3 veker eller vel det, før ein har tenkt å ha bryllaup.

For 100 år sidan. Døde: 28. febr. 1840 Mari Monsdtr. Klubben, gårdmands kone, 76 år. — 20. febr. Enoch Abelsen Møchlebust, gårdmand, 66 år.

Jacob Ålands bok om Davik er no ferdig og vert snart å få kjøpt. Det er ei stor bok på over 600 sider og med mange bilete. Likevel seiest det at prisen for den innbundne boka berre skal vera 5 kr. Det er fenomenalt billeg. Denne boka bør finnast på kvar einaste gard i heile prestegjeidet og elles hjå alle som har sine røter i Davik. Her har ein alt det som Åland under sitt lange granskararbeid har funne fram om Daviks historie. Det er eit veldig tilfang som her er samla. Det er ei bok til a eiga, lesa og studera.

Gudstenester:

2. søndag i fasta, 18. febr.: Davik.
3. søndag i fasta, 25. febr.: Ålfot.
Midfaste søndag, 3. mars: Rugsund.
Maria bodsks. s. 10. mars: Davik.
Palmesøndag, 17. mars: Totland.
Skjortorsdag 21. mars: Rugsund.
Langfredag 22. mars: Davik.
1. påskedag, 24. mars: Davik.
2. påskedag, 25. mars: Ålfot.

Kvittering for kontingent, motteke føre 1. januar: John Tenden 5 kr. — Johannes Nore, Synneve L. Vik, Kristine Vik, Oline Mettenes 2. — Karoline Fredheim 1.50. — Ole H. Myklebust 3. — Peder K. Elde 2.50. — Tils. 20 kr.

Hjarteleg takk til alle.

Trykkfeil: I kvitteringane for kontingent i nr. 112 stod det Johannes Midtbø 2.50; det skal vera Johanne Midtbø.

Rekneskap for Kyrkjebladet 1939:

Inntekt:	
Overf. frå rekneskap 1938 kr.	868.83
Bladpengar mottekne 1939 »	616.00
Renter i banken 1939 ... »	24.90
	kr. 1509.73
Utlegg:	
Prenting, ekspedisjon og portoutlegg	
i posten	637.28
Overført til rekneskap for 1940	Kr. 872.45

Som ein ser har bladet også i det siste året klart seg. Der er eit overskot på kr. 3.62. Eg takkar hjarteleg alle dei som har gjeve sine gaver, og dermed halde bladet oppe. Det har i 1939 vore gjeve ut 2 dobbelnummer.

Kristelig Lytterlag. Luthersk Kirketidende skriv i si årsversyn: »Vi noterer med glede at Kristelig Lytterlag no er blitt landets største lyttersammenslutning, og at det kristelige innslag i Kringkastingsprogrammer både kvantitativt har økende tendens og kvalitativt i det store og hele står høit. Programmene ser blitt rensket for mye mindreverdige, lettferdige og negativt virkende stoff, og man merker en tydelig vilje til å gjøre en positiv moralsk innsats.

Fra Finland.

I en artikkel i Aftenposten forteller fru Ida Munsterhjelm fra et besøk i Finnland:

»Det er en hellig krig vi kjemper i,« skrev en frontsoldat i et brev jeg fikk lese. »Igår gikk vårt kompani til alters i en liten landsbykirke før vi begynte dagens strid. Alle var i uniform — også presten ved alteret. Et par blafrende stearinlys oplyste dunkelt kirken, mens orgelmusikken som akkompagnement hadde kanonenes dumpe torden.«

I et annet brev står det: »Vårt kompani gikk tidlig imorges til alters i skogen. Vår feltprest forrettet. Det var som om alle gode makter var med oss hele dagen etterpå.«

En karelsk flyktning — en mor med en liten pike ved den ene hånden og i den annen en bylt med sine eiendeler — blev spurt om dette var alt hun eide. »Å nei da,« var svaret. »Jeg har jo en mann og en sønn ved fronten!«

Prest og naturgranskar.

(Framhald).

Til brød brukte ein berre havre; til graut og suppa nytta dei som sat godt i det, også bygg saman med havren. Vårrug hadde dei sume stader, men berre så mykje at dei fekk seg rugbrød til jol. Krogh sjølv hadde freista med vinterrug på prestegarden sin, og presten i Eid, hr. Leganger, hadde jamvel prøvt å dyrka kveite, med bra resultat. Poteter hadde vorte vanlege i dei seinare år. Dei skriv han mykje om. Ein må dyrka dei i sengar, som skal vera 4—5 alner breide, og dei skal setjast 1 alm frå kvarandre. Sume påstod at dei kunne få opp til 40—50 foll, men Krogh hadde på prestegarden i Davik aldri nått lenger enn til 24 foll. Poteter, seier han, kan ein eta kokte i staden for brød attåt spekesild eller med smør; ein kan og blanda dei med mjøl i brød, graut og suppa. Nordfjord sparer på denne måten korn for 1200 riksdaler årleg. Det var og nokre som nyleg hadde byrja å bruka blada av potetplanta i staden for tobakk. Ein tek to deler av den feitaste bladtobakk og blander med ein del potetblad. På denne måten ville ein kunna spara mange pengar som går ut oi landet. (Meir)